

Redaktionelt:

Så er endnu et nummer af Tandem på gaden, det første i 1988. Vi håber fra redaktionens side, at du må blive inspireret (af bladet) til det "daglige" spejderarbejde eller/og du kan bruge nogle af vores ideer.

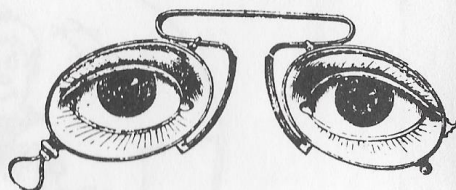
Med hensyn til redaktionen er der siden sidst sket en enkelt ændring, idet vores redaktør (Ejnar) er stoppet, da han er blevet valgt ind i programudvalget (det er noget med korpset). Det vil sige, at vi for øjeblikket ikke har nogen redaktør, men det forhindre os ikke i at lave et blad.

Hvis DU har nogle ideer eller noget du gerne vil fortælle os (ros eller ris), ja så skriv til os (se adresse andetsteds på siden). Vi glæder os til at høre netop fra DIG, din mening er absolut ikke uden betydning.

GODT NYTAR
Redaktionen

Indhold:

Redaktionelt.....	2
3-D kort.....	3
Bivuakker	4
Påskekylling.....	6
Morseapparat.....	7
Papirmageri.....	8
Natursiderne	10
Bolakastning.....	12
Naturmad.....	13
Førstehjælp til dyr.....	14
Sæbeboblemølle.....	15
Der er spræl i Poul & Pia.....	16

Deadline:

Sidste frist for indlæg til næste nummer af TANDEM er:
d.5.marts 1988.

Indlæg sendes til Jes Munk Jensen,
Bellisvej 10, 8870 Langå.

Tandem 1/88

Idé, tekst og tegninger:

Karen "Midi" Møller, Anne Damgaard Nielsen, Henrik "Kylling" Willadsen, Peter Andersen, Jes Munk Jensen og Jens Kern-Hansen.

Tryk: Special-Trykkeriet A/S, Viborg.

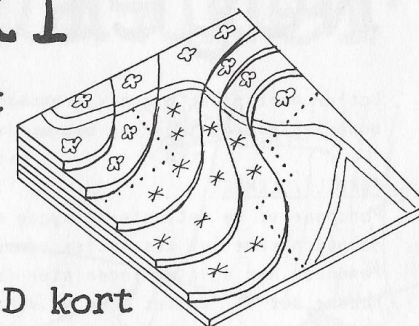
ISSN: 0108-7975

© Det Danske Spejderkorps, Lundsgade 6 - 2100 København Ø
Eftertryk kun tilladt med kildeangivelse.

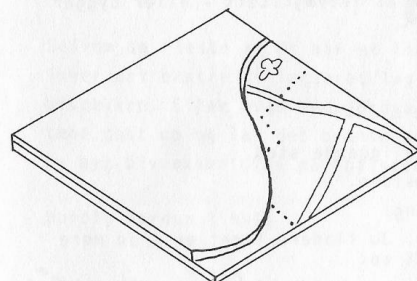
3-D KORT

Hvad er et 3-D kort

Et 3-D kort er et kort hvor I rejser højdekurverne op, således kortet får tre dimensioner.

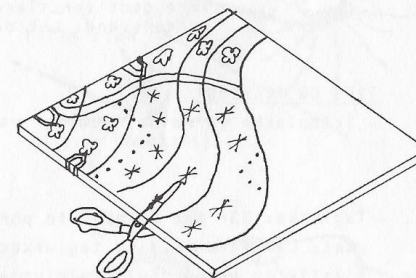

Hvordan laves et 3-D kort

- Det afklippede kortudsnit limes på bundpladen.
- Det tilklippede stykke karton lægges op til det pålignede kortudsnit og limes fast.
- Klip efter den næst laveste højdekurve, og gentag arbejdsgangen osv.....

- Tag et o-kort eller et kort (1:25000) over det område, hvor I plejer at løbe o-løb.
- Skaf noget karton (0,3 - 0,5 mm), lim, saks og clips.
- Fastgør kortet til et stykke karton (med clips).
- Klip langs den laveste højdekurve.

O-løb efter 3-D kort

Når I først har lavet Jeres 3-D kort, Kortet vil helt sikkert give Jer en er der kun en ting at gøre. Se at bedre forståelse af højdekurverne, og komme ud og løbe efter det i praksis. hvad det vil sige at løbe efter højdekurver.

Noget om

Det er hurtigt at bygge sig en bivuak af ponchoer eller af telt-underlag/presenninger og byggeprincipperne er stort set de samme.

FORDELE/ULEMPER

Ponchoer er de letteste at bygge med - der er huller og knapper i, så ponchoerne let kan sættes sammen og spændes op. Ponchoen har også en anden stor fordel: den er let! Til vandreture hedder det at "teltet ikke må veje mere end 1 kg pr. person". Det kan kun overholdes hvis man har et letvægtstelt - eller bygger bivuak af ponchoer!

BYGGEPRINCIPPER

En bivuak bør

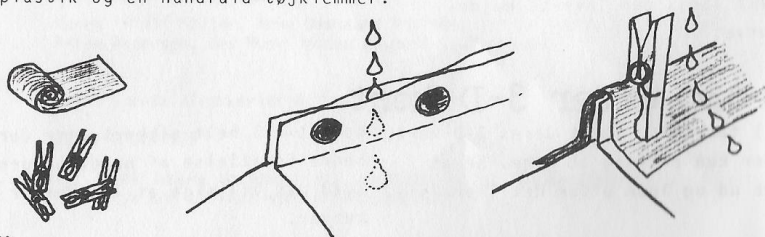
- bygges på et højt beliggende sted.
- have indgangen i læsiden.
- have stangfri indgang.
- være spændt godt op. Jo fladere taget er - jo mere skal det være spændt op.
- være lav og lille for at holde på varmen, MEN ikke så lav at man "støder på loftet" (for så bliver soveposerne våde af kondensvand!).
- være godt ventileret for at reducere mængden af kondensvand. Luk derfor aldrig bivuakkens "fodende"!

TIPS OG TILBEHØR

- Trådpløkke (af aluminium) er rare at have med.

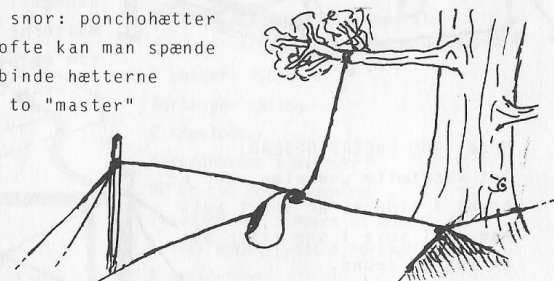
- Taglukke: Når man knapper to ponchoer sammen som tagryg, er det utæt. Lav et primitivt taglukkesæt bestående af en bred strimmel plastik og en håndfuld tøjklammer:

4

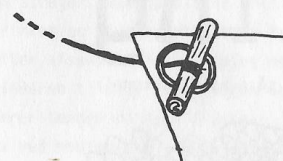
.... bivuakker

- Hav altid rigeligt med snor: ponchohætter skal snøres sammen og ofte kan man spænde bivuaktaget op ved at binde hæfterne op til en gren, mellem to "master" eller lignende.

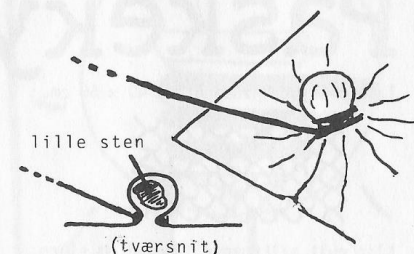

- Selvom de fleste af os har et liggeunderlag, der isolerer godt, luner det ekstra at lægge et lag gran, halm eller bregner under bivuakken. Eller hvad med jordvarme: Grav et dybt, stort bålsted, tænd godt op og lad det brænde ned til gløder. Dæk så til med jord og byg bivuakken oven på "bålstedet".

- Hurtig bardun i hul:

- Bardun når hullet mangler:

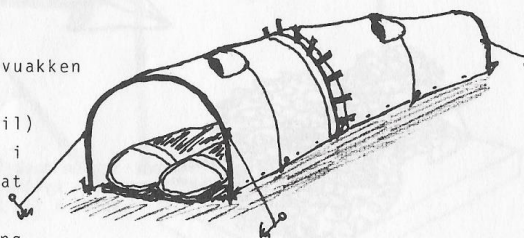
3 RAFTE-FRI MODELLER

Model TUNNEL:

Det runde tværsnit gør bivuakken meget rummelig.

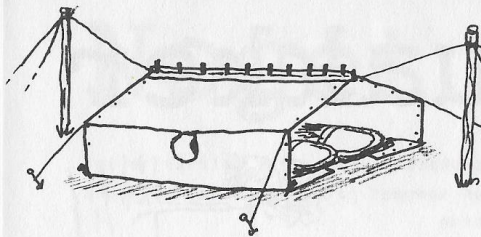
Elastiske grene (f.eks. pil) bøjes som U'er og stikkes i jorden. På midten er påsat et taglukke med klemmer.

Bemærk den stangfri indgang.

FORTSÆTTES.....

5

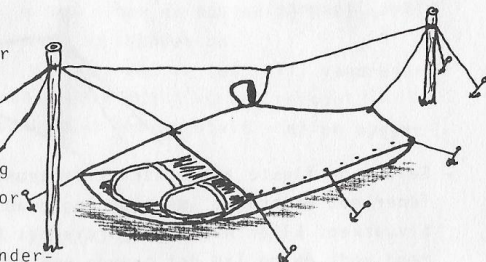

Model RÆKKEHUS:

Lodrette vægge giver god plads. Ponchoerne er foldet ind som delvist underlag. Bemærk den stangfri indgang. Snoren mellem masterne kan laves gennemgående - som en overligger inde under taget (f.eks. til briller om natten).

Model GUL UNDERVANDSBÅD:

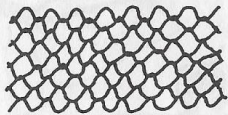
Det vandtætte underlag, der er hævet i siderne er smart hvis man skal sove i sne eller på en fugtig grund. Bemærk den stangfri indgang og ophænget af hættten. I stedet for at bygge mellem de to master (f.eks. vandrestave eller standerpinde) kan man bygge mellem to træer.

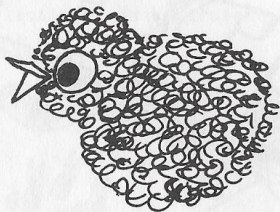
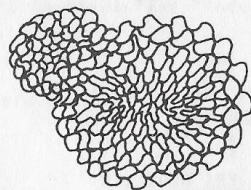
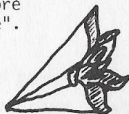
Påskekylling

Tag et stykke hønsenet på 40 x 60 cm.

Buk det så i kyllingeform!

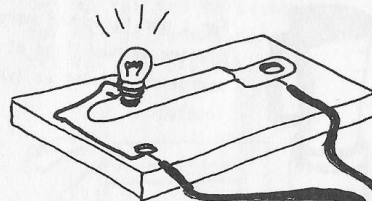
Klip gult silkepapir i 8 x 8 cm store stykker, og fold dem som små "duske".

Sæt en dusk i hvert eller hvertandet hul i kyllingeskelettet. Dyp evt. duskens spids i lim først.

Lav næb og øje af rødt og sort pap og lim på.

Morseri

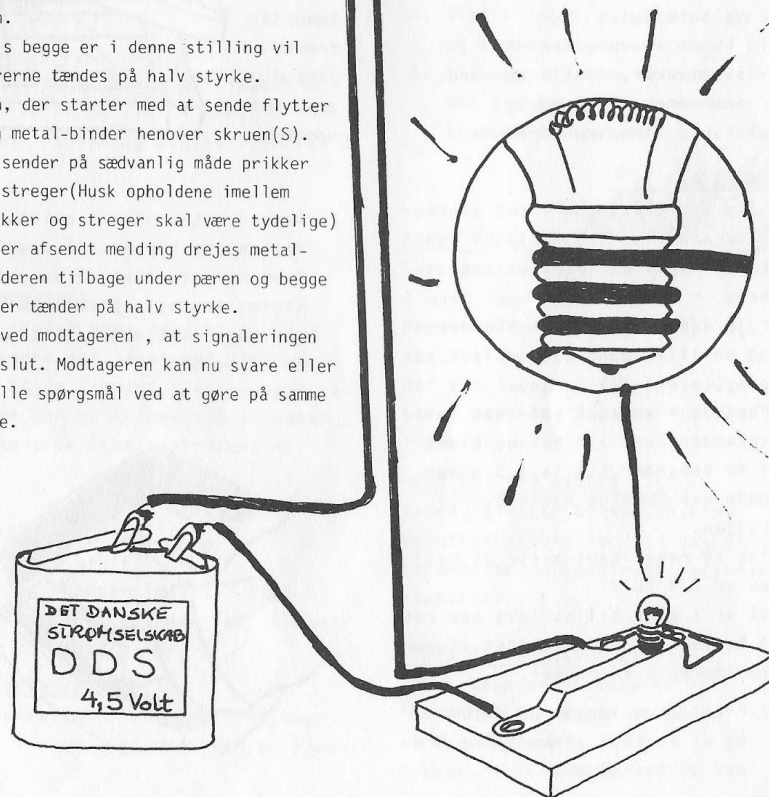

VIRKEMÅDE:

Når du er klar ved apparatet, skubber du metal-binderen ind under pæren. Hvis begge er i denne stilling vil pærerne tændes på halv styrke. Den, der starter med at sende flytter sin metal-binder henover skruen(S). Du sender på sædvanlig måde prikker og streger (Husk opholdene imellem prikker og streger skal være tydelige) Efter afsendt melding drejes metal-binderen tilbage under pæren og begge pærer tænder på halv styrke. Nu ved modtageren, at signaleringen er slut. Modtageren kan nu svare eller stille spørgsmål ved at gøre på samme måde.

Materialeliste til to apparater:

- 2 pærer 4,5 volt
- 1 batteri 4,5 volt
- forlængerledning
- 2 trækodser
- 4 rundhovede træskruer
- 30 cm tyk kobberledning
- 2 samlemappe bindere af metal (eller andet tyndt fjedrende metal)
- 2 papirclips

Papirmageri

Vi har fundet en spændende bog om håndlavet papir, med masser af gode ideer fortalt i tekst og billeder. Se bare disse eksempler.

Her er en meget nem måde at fremstille papir på.

I SKAL BRUGE:

- En blender (HUSK at få lov)
- En balje
- En svamp
- 2 syltetøjsglas
- 10 hvide konvolutter
- viskestykker, plastik og vand.
- 2 trærammer 15x15 cm og et stykke finmasket trådnet.

SÅDAN GØR I:

Klip konvolutterne i små stykker på 2x3cm - læg dem i blød i lunkent vand i ca. 1/2 time i glassene.

fyld 3/4 liter vand i blenderen og en lille håndfuld oplødt papir (ca. 1/2 dl).

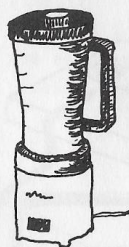
Papiret blendes i små stød i 40 sekunder, vent 1 minut og blend i 40 sekunder til ialt 3 gange. Hæld den færdige masse over i baljen.

lav så meget papirmasse, at baljen er 3/4 fuld.

Så er I klar til at lave papiret:

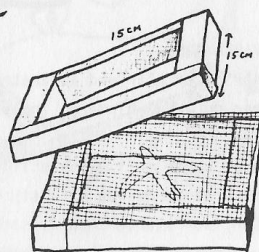
1. Rammen samles, så nettet ligger mellem de 2 trærammer.

2. Plastikken lægges på et bord, og et fugtigt viskestykke breddes ud ovenpå det.

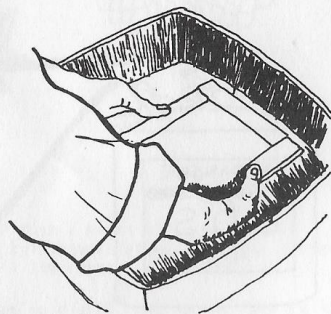

Før I går igang med mors blender, så husk lige at spørge om lov. Det er ikke legetøj.

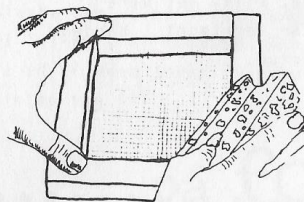
Ramme til fremstilling af papir med vandmærke.

3. Rammen sættes ned i baljen på højkant, og tippes til vandret. Rammen rystes let, så vandet sigtes fra og papirmassen lægger sig jævnt, mens den tages op af baljen.
4. Fjern den øverste ramme.

5. Tip resten rundt og læg det på viskestykket, så papirsiden er nedad.
6. Tør det meste vand af trånettet og papiret med en svamp, løft forsigtigt rammen og trådnettet væk fra papiret.

7. det færdige papir lægges til tørre og evt. i pres. Saml rammen og begynd igen ved 3.

VANDMÆRKER

Er steder hvor papiret er lidt tyndere, det laves ved at forme en figur i tyndt ståltråd og lime den på trådnettet i rammen, (den side hvor papirarket er)

FARVET OG MØNTRET PAPIR

Lyserødt papir

15 tipskuponer lægges i blød i varmt vand i et døgn før de blendes til papirmasse.

Mangefarvet papir

Tapetrester eller ugeblade, lægges i blød i et døgn før de blendes.

-Eller 5 forskellige slags:

Tag 1/2 kg hvidt papiraffald klip det i stykker på 2x3 cm.

lad papiret stå i blød i 2 dage, skift vandet ud 4 gange.

Massen blendes og deles i 5 portioner.

Der kan så tilsættes forskellige ting prøv f.eks:

1. Visne blandede tulipaner
2. blandede gulerods el. kartoffelskræller.
3. Gl. postkort klippes til confetti og hældes direkte i grundmassen.
4. Stof klippes i små trkanter og kommes i grundmassen.
5. Silkepapir/crepe klippes i små stykker, blendes, virker ligesom farvestof.

FLERE FORSLAG

Ved hjælp af andre metoder kan I også lave papir af:

Brændenælde, sisal, halm, hør og hår.

Der kan laves farvet papir, mønstret papir og papir i forskellige former.

HVAD DET KAN BRUGES TIL?

Tapet, collager, brevpapir, konvolutter, dokumenter til patruljeceremonier, gavepapir, masker, hejkrapporter o.s.v.

LYDER DET SPÆNDENDE?

I kan læse meget mere i:

"PAPIRMAGERI-håndlavet papir" af Anne Vilsbøll
Borgens forlag 1985.

natursiderne

-Sæt en rod i centrum -

Følg en spires udvikling i patruljens **plantarium**

Dette er en kombineret indendørs/udendørs - aktivitet, da plantariet er meget enkelt at fremstille, ville det være passende at lave et par stykker, så alle får værktøjet i hånden, f.eks. 2 patruljemedlemmer om hvert plantarium.

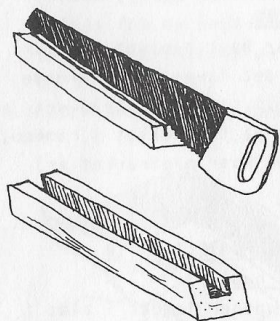
I skal bruge:

- 2 stykker glas (tykkelsen er underordnet), de skal dog være lige store f.eks. 10 x 13 cm.
- 2 stykker træ af samme højde som glasset, f.eks. 13 cm.
- 1 gummislange, ydre diameter ca. 8 mm., længde ca. 28 cm. kan købes hos materialisten.

Værktøj: sav
skruestik
smalt stemmejern

Træstykkerne skal holde de 2 stykker glas sammen på hver side af gummislangen, så slangen "sidder i spænd" og dermed kan holde tæt.

- Sav 2 riller på langs i hvert træstykke.
- Brug stemmejern til at fjerne det overflødige træ, så en bred rille fremkommer, bredden afhænger af glas- og slange-tykkelse, på redaktionens model er den 13 mm. bred.
- Plantariet samles nu let.

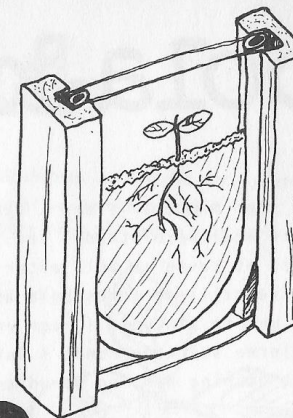

Nu skal I finde en passende spire -

Gå en tur i skoven og find en af forårets opadstræbende små spirer i skovbunden. Læg den lille plante med jord forsigtigt mellem de 2 glasplader, plantariet skal være ca. 2/3 fyldt med jord. Plant forskellige spirer alt efter hvor mange plantarier I har lavet.

Da planterne skal holdes fugtige og stå lyst kan én af jer tage plantarierne med hjem til pasning.

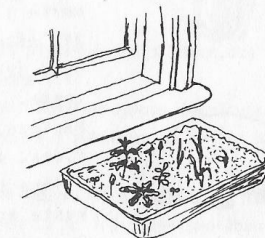
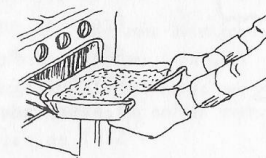
Til de følgende patruljemøder kan I se rodnet udvikle sig på de forskellige planter. Når planterne ikke længere har plads nok mellem glaspladerne, kan I plante dem ud på tropsgrunden, så I iløbet af sommeren kan finde ud af hvad jeres spire udvikler sig til.

..... på fod med naturen

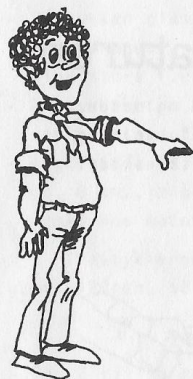
Efter en tur i skoven er støvlerne fulde af jord og mudder, denne tilsyneladende døde masse indeholder en mængde "usynlige" frø og plantekim som I kan bevise ved at dyrke jeres sko-skidt!

- Skrab mudder og jord af patruljens sko og støvler, hæld skovstøvet ud af lommerne, bland det hele op med vand og lad det stå et stykke tid i halvt flydende tilstand.
- En foliebakke med pottemuld bages i ovnen 1/2 time ved 200°, for at sikre, at de spirer der kommer op ikke stammer fra posen med pottemuld. Pottemuldens frø vil ødelægges ved den høje tp.
- Bland "travemulden" i bakkens afkølede jord.
- Hold jorden fugtig, stil bakken i et vindue indpakket i en klar plastpose (= minidrivhus). Efter en 2 - 3 uger vil et uvist antal spirer sandsynligvis vise jer hvor mange små frø der findes overalt og rundt omkring.

bola-kastning

For mange år siden i sydamerika fangede de indfødte indianere strudse ved, fra en galoperende hest, at kaste en bola efter den flygtende struds. De fremstillede deres bola af en stærk læderstrimmel med en blykugle i hver ende. De var meget dygtige, kuglerne svirrede rundt i luften, ramte strudsens ben, surrede sig fast omkring dem, og strudsens styrtede til jorden.

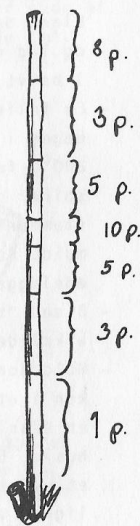
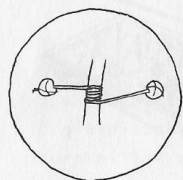

Vi har lavet et spil baseret på den samme teknik:

- Fremstil en bola af et stykke snor på ca. 1 m. og 2 gamle tennisbolde.
- Lav huller i boldene og bind en bold i hver ende af snoren.
- Stil en ca. 3m. raften på højkant, inddel den i pointområder evt. ved hjælp af farver.

Nu kan kastningen begynde, sæt et mærke i jorden 3 - 5 m. fra pælen, alt efter hvor skrappe I er. Hold jer i god afstand fra den kastende.

Man kan kaste en bola på flere måder, f.eks. ved at holde i den ene bold, svinge bolaen over hovedet, sigte og kaste mod pælen. Der tælles point når bolaen snor sig omkring raften.

Naturmad

Foråret er den tid hvor planterne pibler op af skovbunden og træerne får lysegrønne blade. En del af dem kan spises enten som de er eller de kan puttes i lækre retter. Husk at planterne altid skal være friskplukkede, pluk ikke på steder hvor der kan være sprøjtet el.lign. tag ud i skoven.

SKOVSYRE OMELET

En stor håndfuld skovsyre.

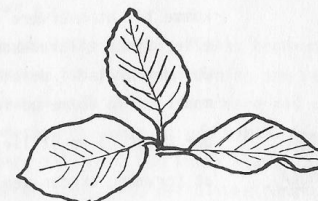
4 æg

8 spsk. vand

salt, peber, margarine.

Skovsyren skylles, tørres let og hakkes. Æggene piskes sammen, tilsæt vand, salt og peber.

Smelt margarine og steg omeletten, når den er begyndt af stivne hældes skovsyren over.

BØGEBLADSSALAT

Friskplukkede lysegrønne bøgeblade hakkes groft, blandes med små stykker appelsin, drysses med hakkede nødder.

BRÆNDENÆLDESUPPE

300g friske lysegrønne brændenældeblade.

(Brændenælderne er bedst i maj/juni)

5 kartofler

1 1/2 liter vand

2 spsk. creme fraiche

smør, salt, peber

100 g bacon i skiver.

Kartoflerne skæres i skiver og koges i vandet, tilsat salt i 15 min.

De grundigt skyllede brændenælder tilsættes, suppen koger videre i 15 min. til kartoflerne kan mases helt (evt. mases det gennem en sigte, eller blendes)

Smag til med salt, peber, creme fraiche og smør.

Baconet steges sprødt "nuldres" og drysses over suppen.

HVIDTJØRNESALAT

2 kopper lysegrønne hvidtjørneblade skylles grundigt og hældes i en skål

1 kop appelsinsaft røres med

1 tsk. honning og hældes over.

VIOLER TIL KAGEPYNT

Violblomster

1 æggehvide

sukker

Æggehviden piskes så den skummer, den må ikke være stiv.

Friske violblomster dyppes enkeltvis i hviden, og så i sukkeret, så de er helt dækket.

Blomsterne lægges på bagepapir og tørres i ovnen ved 75 °C i 2 timer, med åben ovndør.

Dette kan også gøres med rosenkronblade, eller mynteblade.

Førstehjælp

Grundregler

BEVAR ROEN: Undgå panik. Vær forberedt på, at I kan komme til at overvære ulykker med dyr eller finde tilskadekomne dyr. Sæt Jer derfor ind i de situationer I formoder I kan komme ud for.

NÆRM Jer dyret på en stille og rolig måde.

UNDGA at forværre skaden ved hårdhændet behandling.

Stands evt. blødninger ved at trykke et kompres (håndklæde, lommetørklæde) eller en tommelfinger direkte i såret, og hold trykket til hjælpen når frem.

SØRG for frie luftveje.

LAD dyrlægen afgøre hvor alvorlig skaden er.

FORSØG ALDRIG I PANIK SELV AT AFLIVE ET TILSKADEKOMMET DYR.

Chok

- Kan forekomme i alle tilfælde af tilskadekomst, dog specielt forbrænding, overfald og trafikulykker.
- Hårdhændet behandling og uforsigtig transport kan også forårsage chok.
- Symptomer: Hurtig og svag puls, hurtig vejrtrækning. Dyret føles koldt og virker fjernt.
- Behandling: Hold dyret i ro. Undgå støj. Dæk dyret til. Det er livsvigtigt at dyret kommer under behandling. Transport skal foregå hurtigt men varsomt.

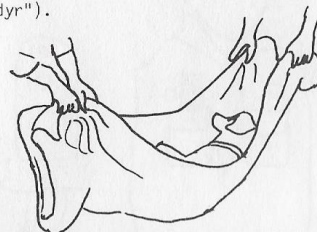

til dyr

Transport

Undgå at flytte dyret mere end højst nødvendigt.

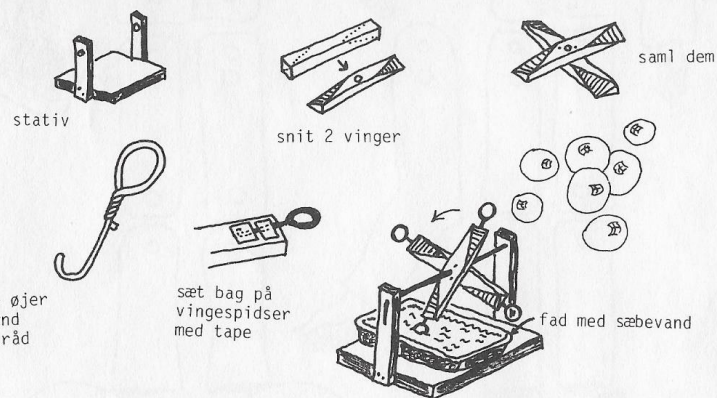
- Et tilskadekommet dyr vil selv indtage den mindst smertevoldende stilling.
- Kan et dyr ikke selv flytte sig, skal det bæres med største forsigtighed.
- Større dyr må ikke flyttes før de er tilset af en dyrlæge ("Lov om værn for dyr").

Vilde dyr

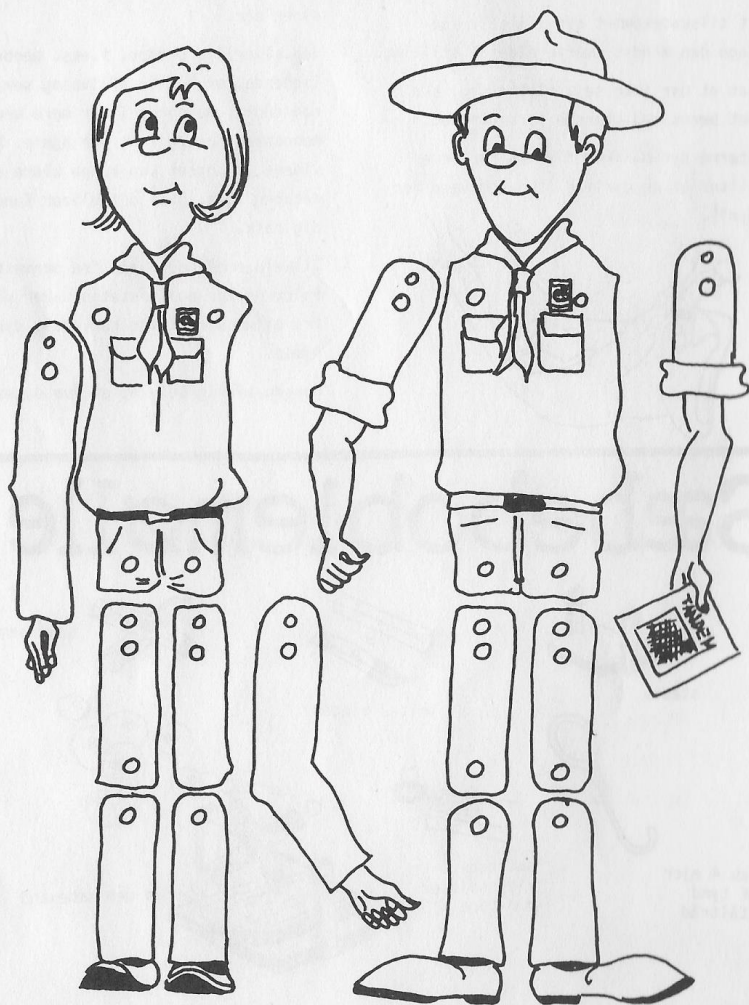
- Betegner de dyrearter, der lever frit i naturen, f.eks. ræve, harer, rådyr, fasaner etc.
- Ved alvorlige skader, f.eks. benbrud og lignende, er hurtig aflivning som regel nødvendig, da dyret lider mere ved at mennesket forsøger at yde hjælp. Endvidere vil dyret kun kunne klare sig i naturen igen, hvis det bliver fundstændig rask.
- Tilkald omgående hjælp fra nærmeste falck- eller politistation. Der vil derfra blive sørget for nødvendig dyrelægehjælp.
- Forsøg aldrig selv at aflive dyret

Sæbeboblemølle

Der er spræl

i Pia og Poul

tandem

PATRULJELEDERBLAD FOR
DET DANSKE SPEJDERKORPS

